

הטיה מגדרית בויקיפדיה העברית : הערכה כמותית / מרב מרקוביץ

תקציר

נתונים מחקריים מצביעים על חשיבותה של ויקיפדיה כמקור מידע ראשוני פופולרי ובולט בתחומו, אשר היקפו ונתוני השימוש בו הופכים אותו לאבן דרך בתחום יצירת הידע האנציקלופדי.

בשנים שלאחר ייסודה של ויקיפדיה נטען כי תכני ויקיפדיה מוטים מבחינה מגדרית, וכי נשים זוכות לתת-ייצוג בדפי ויקיפדיה. הטענה לגבי חוסר איזון בקרב עורכי ויקיפדיה נמצאה מבוססת, אך טרם נעשתה עבודה שיטתית מבחינה כמותית לבחינת הטיה מגדרית, אם ישנה, בתוכן של רשומות ויקיפדיה, ובפרט בויקיפדיה בשפה העברית, שאף היא נחשבת למקור מידע ראשוני בולט ומדורגת בקביעות ברשימת האתרים הנצפים ביותר באינטרנט בישראל.

מטרת העבודה היא הצגת מתודה לבחינה כמותית של שאלת ההטיה המגדרית בויקיפדיה העברית. בעבודה נבחנה השאלה האם היחס המגדרי במספר הרשומות בויקיפדיה בקטגוריות מובחנות משקף את היחס הקיים במציאות. כמו-כן, נבחנו באותן קטגוריות מספר מדדים טקסטואליים המתייחסים לתוכן הרשומות ונפחן, והשווה הנתונים של רשומות הנשים והגברים. ברוב הקטגוריות שנבחנו, נמצאה הטיה ביחס המגדרי של מספר הרשומות, באופן שנים מיוצגות ייצוג חסר ברשומות ויקיפדיה, לעומת שיעורן באוכלוסייה.

בחלק מהקטגוריות שנבחנו, נמצאו בחלק מהמדדים הטקסטואליים ראיות להטיה מגדרית, כך שנפח הרשומות של נשים קטן מנפח הרשומות של גברים.

נמצאו קשר מובהק וחזק בין מרבית המדדים הטקסטואליים שנבחנו לשם הערכת נפח הרשומה.

ממצאים אלה הם ראשוניים ומחייבים מחקר נוסף, על מנת לבסס תשובה שיטתית וסדורה לקיומה של הטיה בויקיפדיה, מקורותיה ושיעורה. עם זאת, יש בממצאים אלה כדי להעלות השערה, אשר גם היא צורכת ביסוס מחקרי, שויקיפדיה בהיותה מקור מידע ראשוני פופולרי במיוחד המשמש בקבלת החלטות, ולא רק מקור מידע המשקף את הביוגרפיות של האישים המוזכרים בה, עלולה להוות גורם בפני עצמו.

מס' מערכת: 9926798413105776